

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2004-12-10

Dnr: 5112-10772-2001

Enl sändlista

Bilaga 1. Sändlista
Bilaga 2. Skötselplan
Bilaga 3. Hur man överklagar
Bilaga 4. Konsekvensanalys

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Salboknös i Ljusnarsbergs kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas på bifogad karta som naturreservat. Området omfattar del av fastigheten Salbo 1:1 belägen i Ljusnarsbergs kommun och Ljusnarsbergs socken. Slutlig gräns av området sker genom fastighetsbildning och utmärkning i fält.

Naturreservatets namn skall vara Salboknös

Syfte

- Att bevara de värdefulla livsmiljöerna västlig taiga (9010), silikaträsbranter (8110), öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr (7140) och skogbevuxen myr (91D0) med de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i länet i gynnsamt tillstånd. För dessa typiska arter skall ha gynnsamt tillstånd.
- Att bevara den skyddsvärda arten lodjur (1361) i gynnsamt tillstånd.
- Att tillgodose behovet av attraktiva, vildmarkspräglade områden för friluftslivet och genom leddragning till bergets krön göra området tillgängligt för besökare med en minimering av störningar för det känsliga djurlivet. Ifall friluftslivet visar sig komma i konflikt med behovet av att skydda områdets biologiska mångfald skall detta sistnämnda ha företräde och anpassningar av friluftsutnyttjandet ske.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1988:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar området topografi, yt- eller dräneringsförhållanden annat än vad som framgår av fastställd skötselplan
2. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatets skötsel enligt skötselåtgärder som framgår av fastställd skötselplan
3. anlägga väg eller stig i annan utsträckning än vad som framgår av fastställd skötselplan
4. dra fram mark- eller luftledning
5. uppföra byggnad eller annan anläggning utöver vad som framgår av fastställd skötselplan
6. utföra avverkning, röjning eller annan skogsvårdsåtgärd i annan utsträckning än vad som framgår av fastställd skötselplan
7. uppföra nya jaktorn, att stödutfordra vilt eller att uttransportera fällt vilt med motorfordon annat än med skälgräddare eller fyrhjulsmotorcykel och då endast på fastmark där skador ej kan förväntas ej heller bedriva jakt på lodjur

Ovanstående föreskrifter skall ej utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Förbuden enligt pp 6 och 7 skall ej utgöra hinder för att efter länsstyrelsens prövning och med länsstyrelsens dispens uppföra jaktorn eller utföra försiktig röjning av siktgator i anslutning till jaktpass och jaktorn.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande åtgärder, vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Anläggning av parkeringsplats dimensionerad för 5 bilar
2. Anläggning, utmärkning och underhåll av gångstig
3. Uppsättning av informationstavla
4. Utmärkning av naturreservatets yttergränser
5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bortföra eller skada döda träd eller träddelar
2. göra upp eld
3. bedriva bergsklättring i brant och blockhav annat än för tillfällig förflyttning

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm., fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Salboknös
Kommun, registerområde	Ljusnarsberg
Län	Örebro län
Lägesbeskrivning	8 km SV Kopparberg. X 664850 Y 144251
Församling/Socken	Ljusnarsberg
Topografisk karta	Lindesberg 11F NV, 1153
Ekonomisk karta	11F 6a Salbofall, 115 60
Naturgeografisk region	28, Sydligt boreala kuperade områden
Kulturgeografisk region	14, Södra Norrlands och norra Svealands kust- och odlingsbygder
Fastigheter	Del av Salbo 1:1 under fastighetsbildning till Naturvårdsfonden
Nyttjanderätter	Jakträtten är utarrenderad till Bergvik Skog AB

Areal	72,7 ha varav 58,7 ha produktiv skog, 12,1 ha myr samt 2,0 ha bergimpediment
Förvaltare	Länsstyrelsen
Natura 2000	SE 0240040 Salboknös Däggdjur: 1361 Lodjur Habitat: 9010 Västlig taiga 7140 Fattiga och intermediära kärr och gungflyn 91D0 Skogbevuxen myr 8110 Silikatrika rasbranter

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl. a:

Artskyddsförordningen (1998:179) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:7) om artskydd med bestämmelser om fridlysning av bl a orkidéer.

Det allmänna nedskräpningsförbudet enligt 15 kap. 30 § miljöbalken.

Bestämmelserna om tillståndsplikt som följd av Natura 2000, enligt 7 kap 28 a,b §§ miljöbalken.

Skälen för beslutet

Områdets blockbrant är det främsta exemplet på denna geologiskt betingade naturtyp i länet. I anslutning till blockbranten växer 500 åriga tallar. Området är hemvist för störningskänslig vildmarksfauna.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald liksom livsmiljöer finns om de skötsel mål uppfylls som framgår av bifogad skötselplan.

Området har sådana värden att de motiverar ett starkt och långsiktigt skydd. Utan detta skydd kan inte överlevnaden av ovan angivna biologiska mångfald garanteras. Området är vidare för litet för att komma ifråga som nationalpark varför skydd som naturreservat föreslås.

Beslutet grundar sig på ett markåtkömstarbete utfört i samarbete med Naturvårdsverket på uppdrag av Regering och Riksdag att säkerställa den biologiska mångfalden i skogslandskapet genom avsättande av skog för fri

utveckling skyddad som naturreservat. Regeringens agerande i sin tur baseras från sin början på ratificerandet av FN-s konvention för bevarandet av den biologiska mångfalden (1992).

Området är av Regeringen år 1999 föreslagit ingå i EU-s nätverk av skyddade naturområden, Natura 2000.

Områdets alternativa användning för skogsproduktion har mot denna bakgrund ansetts underordnad samhällets åtagande att bevara den biologiska mångfalden i skogen.

Förslaget till beslut har utarbetats i samråd med kommunen och överensstämmer med riktlinjerna i kommunens översiktsplan. Beslutet utgör vidare ett led i Länsstyrelsens uppfyllande av miljö kvalitetsmålet levande skogar.

Beslutet är i linje med gällande översiktsplan samt riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd. Det är i linje med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Vid en avvägning mellan samhällets åtaganden och enskilda intressen har samhällets åtaganden bedömts väga tyngre.

Ärendets beredning

Naturvärdena på Salboknös uppmärksammades redan 1976 då Länsstyrelsen lät publicera den översiktliga naturinventeringen av Ljusnarsbergs kommun utförd av Karin Ursberg. Området togs sedan upp i Länsstyrelsens naturvårdsöversikt från 1984.

I samband med att resurser för skydd av naturskogor som naturreservat började tilldelas länet vid mitten av 90-talet gav Länsstyrelsen i uppdrag åt Kjell Store att utföra en modern, detaljerad art- och nyckelbiotopsorienterad utvärdering av området, varefter ett förslag till naturreservat av det nu berörda området utarbetades av Länsstyrelsen. Naturvårdsverket godkände området till avgränsning och kvalitet och samråd med kommunen genomfördes.

Området föreslogs av Länsstyrelsen ingå i EU-s nätverk av skyddade områden, Natura 2000. I december 1998 godkände Regeringen förslaget.

Efter mångåriga förhandlingar med markägaren har Naturvårdsverket under 2004 förvärvat området med syfte att bilda naturreservat av området.

Förslag till beslut har sedan upprättats på Länsstyrelsen och översänts till sakägare m fl för synpunkter. Förslag till modifiering av beslutstexten bl a med hänsyn till risker med bergsklättring och med hänsyn till jakten har inkommit och i huvudsak beaktats.

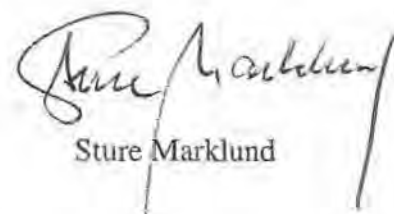
Detta beslut kan överklagas, se bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Sören Gunnarsson, jämte ledamöterna Marie-Louise Forsberg-Fransson, Göran Arveståhl, Mårten Blomquist, Margareta Karlsson, Sören Larsson, Massimo Montanari, Bo Rudolfsson, Mats Sjöström, Helena Wilhelmsson och Anna Agerfalk.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även enhetschefen Magnus Eklund, länsassessorn Christina Hjulström, samt föredraganden, avdelningsdirektören Sture Marklund.

Sören Gunnarsson

Sture Marklund

Bilaga till Länsstyrelsens
beslut 2004-12-10
Dnr 5112-10772-2001
Naturreservatet
SALBOKNÖS
Utdrag ur digital fastighetskarta
med ortofoto

Reservatsgräns

Sändlista har ej scannats

Bilaga 2. Skötselplan för naturreservatet Salboknös

BESKRIVNING

1. Syfte med naturreservatet

Syfte

- Att bevara de värdefulla livsmiljöerna västlig taiga (9010), silikattrasbranter (8110), öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr (7140) och skogbevuxen myr (91D0) med de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i länet i gynnsamt tillstånd. För dessa typiska arter skall ha gynnsamt tillstånd
- Att bevara den skyddsvärda arten lodjur (1361) i gynnsamt tillstånd.
- Att tillgodose behovet av attraktiva, vildmarkspräglade områden för friluftslivet och genom leddragning till bergets krön göra området tillgängligt för besökare med en minimering av störningar för det känsliga djurlivet. Ifall friluftslivet visar sig komma i konflikt med behovet av att skydda områdets biologiska mångfald skall detta sistnämnda ha företräde och anpassningar av friluftsutnyttjandet ske.

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Salboknös
Objektnummer	DOS 4876
Skyddsform	Naturreservat
Län	Örebro
Kommun	Ljusnarsberg
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	58,7 ha produktiv skog
Myr	12,1 ha
Bergimpediment	2,0 ha
Prioriterade bevarandevärden:	

Markslag	Skog, blockterräng och myr
Naturtyper	Skog, blockterräng och myr
Strukturer	Död ved, grova träd, storblockig terräng, översilning.
Växt- och djursamhällen	Epifytiska och epilitiska lavsamhällen, vednedbrytande svampsamhällen, markhabitat
Artgrupper	Vildmarksfauna, fågelliv och däggdjur
Friluftsliv	Naturupplevelse

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området har nyttjats för uttag av skogsråvara, för extensivt skogsbete, jakt samt för vattenmagasinering för hytteverksamhet. På senare tid enbart skogbruk och jakt.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Kulturhistoriska bevarandevärden

I området finns spår av kolningsverksamhet i form av kolbottnar och en kojruin. Dammkärret har varit uppdämt för Salbo hyttas verksamhet NV om reservatet vid Salbosjön. Spår av dammvallen finns kvar liksom rester av en konstgjord kanal från Märretjärn ner mot Dammkärren.

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Förekomsten av gamla träd och död ved har medfört att en rik svamp-, moss- och lavflora utvecklats. Vildmarkspräglad fauna förekommer.

2.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Klippbrant med för länet unik ansamling av stora block i ett 2 ha stort område nedanför branten.

2.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Områdets vildmarksprägel, möjligheter till vida utsikter över skogslandskapet, intressanta kulturlämningar, möjligheter till jakt, bär- och svampplockning.

2.4 Källförteckning

Länsstyrelsen T län, 1976: Översiktlig inventering av Ljusnarsbergs kommun.

Länsstyrelsen T län, 1984: Naturvårdsöversikt

Länsstyrelsen T län, 1996: Tre skyddsvärda skogsområden i Ljusnarsbergs kommun. Kjell Store

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i tre skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Skogsmark och berg
- 2: Våtmarker och vattendrag
- 3: Friluftsliv och skötsel av anläggningar.

Skötselplanens skötselområde 1: Skogsmark och berg

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av västlig taiga (9010) är minst 40 ha
- Utbredningen av siliktrasbranter (8110) är minst 4 ha
- Det förekommer minst 30 msk³ död ved per ha i den västliga taigan

Skötselåtgärder:

- Inga

Skötselplanens skötselområde 2: Våtmarker och vattendrag

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda

- Utbredningen av öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140) är minst 4 ha
- Utbredningen av skogbevuxen myr (91D0) är minst 4 ha

Skötselåtgärder:

- Inga

Skötselplanens skötselområde 3: Friluftsliv

Bevarandemål

- En väl underhållen informationsskylt med beskrivning av reservatet ska finnas.
- P-plats för 5 bilar skall finnas
- 800 m väl underhållen stig ska finnas.
- Minst 80 % av besökarna i området ska vara nöjda eller mycket nöjda med den upplevelse de haft i området.

Skötselåtgärder:

- Anläggande och underhåll av vandringsled och P-plats
- Uppsättande och underhåll av informationsskylt.

4. Jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med arrendeavtal och naturreservatets föreskrifter. Förbud mot lodjursjakt skall i enlighet med Länsstyrelsens jaktpolicy i naturreservat gälla för att trygga en viktig yngelmiljö för lodjur.

5. Uppföljning

5.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker i slutet på varje år, de år då åtgärder har genomförts.

5.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- P-plats och informationsskylt
- Stig

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 6:e år för:

- Besökarnas upplevelser

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 12:e år för:

- Utbredning av västlig taiga
- Förekomst av död ved

Parametrar och mått framgår av preciseringarna av bevarandemålen för respektive skötselområde.

6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Röjning stig	År 2005	Omr. Friluftsliv	1	Reservatsanslag
Informationsskylt och P-plats	År 2005	Omr. Friluftsliv	1	Reservatsanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	Efter åtgärd	Omr. Skog	1	Reservatsanslag
Uppföljning av bevarandemål	Skylt och stig varje år. Övriga mål vart 6e år, respektive var 12e år.	Hela reservatet	1	Reservatsanslag

Skötselplanekarta för Naturreservatet SALBOKNÖS

- Reservatsgräns
- Stig
- Informationsskylt
- Parkering
- Utsiktsplats

P0

Bilaga 3.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till Regeringen (Miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 4.

KONSEKVENSANALYS

Konsekvensutredning enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) av förslag till föreskrifter för naturreservatet Salboknös i Ljusnarsbergs kommun

Bakgrund

Länsstyrelsen avser att besluta om att bilda naturreservatet Salboknös. Enligt 27 § verksförordningen skall Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna föreskrifterna. Länsstyrelsen har gjort en konsekvensutredning av de föreskrifter som har karaktären av normföreskrifter, dvs. de som riktar sig till allmänheten.

Konsekvensutredning

Syftet med föreskrifterna

Föreskrifterna innebär vissa vistelsebestämmelser för allmänheten i området. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppstår.

Effekter

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms vara mycket begränsad.

Kostnader

De föreslagna föreskrifterna bedöms inte medföra några kostnader av betydelse för vare sig allmänheten, markägaren eller kommunen. Kostnaden för skyltning, iordningställande av p-plats, och led samt för löpande skötsel finansieras genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturvårdsobjekt och kostnaderna för gränsmarkering genom Naturvårdsverkets anslag för gränsmarkeringar och lantmäteriförrättningar.